

néniről: „A Tisztelt Tanárnő megszólítás nem csupán szokványos udvariassági formula, megpróbálom számba venni, mit is tisztelhetünk ünnepeztünk eddigi életművében: szakmai tudását, felkészültségét, zenei érzékenységét, igényességét, kötelességtudatát, lelki és fizikai erejét, szuggesztivitását, bölcsességét, határozottságát, kitartását, munkabírását, fáradhatatlanságát, elkötelezettségét a jó ügyek mellett, iskolái, tanárai tiszteletét, hűségét és helytállását nehéz időkben, igazságszeretetét, következetességét, szeretetteljes szigorát, segítőkészségét, nyitottságát, optimizmusát, derűjét, biztonságot sugalló lényét...”

A jó tanítvány annyira azonosul mesterének tanításával, személyével, hogy saját személyiségébe is beleépülnek a mester tulajdonságai. Így válik ő maga is mesterré.

Köszönjük az életpéldát, tanítást Éva néninek, szeretettel köszöntjük ezen a jeles ünnepen!

*Nagy Éva Vera
volt tanítvány
iskolanővér, karvezető
Marosszéki Kodály Zoltán Kórusműhely*

Megjelent: Magyar Kurír Katolikus Hírportál, 2020. május 12.

ZeneSzó, XXX. évfolyam 3. sz. 2020

Tanítványai vagyunk

Köszöntő ROZGONYI ÉVA zenepedagógus, Liszt- és Bartók-Pásztory-díjas karnagy, nyugalmazott főiskolai tanár, a Szegedi Bartók Kórus Örökös Karnagya 80. születésnapjára

Amikor majd 50 év távlatából emlékezem, ugyanaz az arisztokratikus, bölcs, titokzatos jelenség jut eszembe Éva néniről (tanítványaitól talán ez a megszólítás méltó és megszokott), mint akit kisiskolásként először hallottam megszólalni a kecskeméti Kodály Zoltán Ének-Zenei Általános Iskola és Gimnáziumban bemutatkozó új igazgatóként Nemesszeghyné Szentkirályi Márta halálát követően. Kisgyermekként még nem sejtettem, hogy a zárkózottság, a szűkszávúság, a mindig leírhatatlanul fegyelmezett magatartás mögött milyen rendkívüli személyiség rejlik.

Éva néni nyilatkozta egyszer valahol: „Kodálynak mindenben igaza volt, és főleg abban, hogy iskolát kell teremteni, hogy embert nevelni, műveltséget közvetíteni tudjunk. És hogy a műveltség ne egy szabadidős

foglalkozás, dísz legyen rajtunk, hanem szerves része emberi mivoltunknak.” Bár már egy „megteremtett” iskolát vett át, folyamatosan fáradozott fejlesztésén, ahhoz a cseppet sem könnyű időszakhoz, a változó világhoz való illeszkedésén, a legmagasabb minőségi elvárásoknak való megfelelésén. Közel egy évtizeden át a legjobb szakemberekkel véve körbe magát, velük együtt tett meg mindent, hogy Kodály elveihez hű maradjon, és intézményvezetőként, zenepedagógusként, karvezetőként formálja valamennyiünk személyiségét.

Sokunk példaképévé vált úgy, hogy talán nem is tudott róla. Lénye olyan értékeket közvetített a tökéletes szakmai felkészültségen kívül, mint a magabiztosság, a hitünkben való megingathatatlanság, az élethosszig tartó tanulás, művelődés iránti elköteleződés, a kritikus gondolkodás, a következetesség, a számon kérő, szigorú és fegyelmezett munka (amelyet nem csak magunktól kell megkövetelni, de ha csoportmunkáról van szó, minden egyes tagtól), egy különleges, hiteles női vezetői stílus (mint tapasztalt vezető tudom, hogy ezt a legnehezebb elérni: a hiteles vezetői attitűd megtartása, és mindeközben női mivoltunk megőrzése), az alázatra való képesség.

Éva néni mindig hibátlan megjelenése is lenyűgözött bennünket, lányokat, azok a kifinomult ízléssel és igényességgel válogatott és párosított egyáltalán nem hivalkodó ruhadarabok, amelyek fokozták eleganciáját. Rabul ejtett a tökéletes összhang, amely személyiségének megkérdőjelezhetetlen része.

Igazán akkor érezhetjük, hogy mennyit köszönhetünk Éva néninek, amikor másokkal együtt valamilyen alkotó folyamatban veszünk részt, mert megízleltük valamikor régen a katarzis együttes átélésének varázslatát, és ez olyan édes függőséggé vált bennünk, amit nem lehet mással pótolni, ami életünk minőségét képes a legnehezebb időkben is elbájosítani, a szívünket újra kitárni.

A kórusban megtanultuk a harmonikus együttműködés alapjait, hogy figyelniük kell egymásra, hogy a közösen kialakított normákhoz tartanunk kell magunkat, azt, hogy mindannyian felelősek vagyunk a csoport „lelki minőségének” fenntartásáért, a legmagasabb színvonalú produkciók létrehozásáért. Elsajátíthattuk a kitartó, szorgalmas munkavégzés folyamatát, megtanulhattunk kötődni a családtagokon kívül egy közösséghez, hagyományokat létrehozni és ápolni.

Amikor együtt énekeltük: „Magos a rutafa...” nem értettük, nem értettük, hogy milyen útbaigazításban is van részünk a varázslatos magyar népdalaink, népdalfeldolgozások, kórusművek szimbolikája nyomán; „Erdő mellett estvéledtem...” – gyermekként csak a zenén át juthatott el a lelkünkig az összetartozás érzése, annak az „erdőnek” a biztonsága, vagy: „Csillagok, csillagok, szépen ragyogjatok...”, „Csillagom, révéstem...”¹.

¹ Köszönet Ordasi Péter tanár úrnak, hogy felhívta ezekre a szimbólumokra a figyelmemet.

Nem tudtuk, nem tudhattuk, hogy hogyan lehetséges egyetlen hangon megszólalni, amikor angolul énekeltük Finnországban Kodály „Fancy” című kórus művét. Akik nem ismerik igazán Éva nénit, gondolhatják ridegnek, erőskezőnek, de ha valaha is álltak volna egy színpadon vele, valamelyik kórusában énekeltek volna, egészen másként tekintenének rá. Akkor átszellemülten beleolvadhatnának ők is abba a pillanatban, amikor az első mű előtt Éva néni felénk fordul, ránk tekint, szelíden elmosolyodik, szívével körbe öleli a teret körülöttünk és szeme villanásából tudjuk, hogy most már biztonságban vagyunk, majd hangot ad, a keze moccan és avizó.

Nem csupán értékeket kaptunk, hanem a felelősséget is átruházta ránk, mint ahogyan Kodály is tanítványaira: megőrizni kultúránkat, továbbadni értékeinket. Köszönjük szépen a mozaikdarabkákat, amelyeket kaptunk, melyek nélkül nem lehetnének azok, akiké váltunk, és gyermekeink, unokáink, tanítványaink sem, akiknek (Weöres Sándor nyomán) szórjuk tovább a kapott kincseket.

Köszönjük, hogy „az örökkévalóságba távozott Magyar Szent: Kodály Zoltán zászlója” arnyékába beállhattunk Éva néni mögé. Tisztelettel és szívbéli szeretettel kívánunk egészséges, hosszú életet 80. születésnapja alkalmából, és Szokolay Sándor csodálatos szavaival kívánjuk, hogy vigye a „Szent zászlaját” olyan sokáig „a hangok varázslatával”, ameddig csak lehetséges!

Minden hálás tanítvány nevében köszönjük Éva néni, hogy együtt eljutottunk idáig!

*„családod, sereged,
éneklő kórusod vagyunk
s ki nem dalol, az is
tudja már, szívós karnagyunk,
mi helyes, mi hamis;
mert egybe álltunk általad
s az is, ki nem dalol,
érzi a Lét, a Rend szabad
összhangját valahol.”*

(Illyés Gyula: Bevezetés egy Kodály-hangversenyhez)

Kodály Zoltán, ha élne, ma bizonyosan a hozzáillő szűkszavúsággal, de elismerően szólna, és velünk ünnepelne, látva, hogy nyomdokain így is lehet haladni: hittel, tehetséggel megáldva, kitartó, szorgalmas, becsületes, alázatos munkával és mindig hiteles hozzáállással.

Éva néni Isten éltesse!

És most mindannyian együtt zengjük: Bomm! Majd: „Sok számos esztendőket vígan megérhess...”.

Csikai Ildikó